

Tabulky s žebříčky největších znečišťovatelů podle IRZ pro Liberecký kraj - hlášení za rok 2012

V kolonce „Trend“ je vždy označeno, zda příslušná provozovna v porovnání s rokem 2011 úniky či přenosy škodlivých látek zvýšila či snížila. Pomlčka je u firem, které minulý rok neohlašovaly, rovnítko znamená přibližně stejný údaj jako v loňském roce.

1. [Rakovinotvorné, pravděpodobně či potenciálně rakovinotvorné látky](#)
2. [Rakovinotvorné látky](#)
3. [Reprotoxické látky \(bez oxidu uhelnatého\)](#)
4. [Mutagenní látky](#)
5. [Endokrinní látky](#)
6. [Plyny způsobující kyselý srážky](#)
7. [Látky poškozující ozónovou vrstvu](#)
8. [Látky nebezpečné pro vodní organismy](#)
9. [Perzistentní organické látky \(POPs\)](#)
10. [Rtuť a její sloučeniny](#)
11. [Rtuť a její sloučeniny \(v emisích a odpadech\)](#)
12. [Styren](#)
13. [Formaldehyd](#)
14. [Dioxiny](#)

Tabulka 1 – rakovinotvorné, pravděpodobně či potenciálně rakovinotvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny (IARC) jako **karcinogenní (1), pravděpodobně (2A) a možná (2B) karcinogenní pro člověka** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2012 (www.irz.cz). Do skupiny 1 náležejí tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**. Do skupin 2A a 2B náležejí tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny hlášené do IRZ: **1,2,3,4,5,6- hexachlorcyklohexan (HCH), 1,2-dichlorethan (DCE), dichlordifenyltrichlorethan (DDT), dichlormethan (DCM), ethylbenzen, heptachlor, hexachlorbenzen (HCB), chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, lindan, mirex, naftalen, nikl, olovo, polychlorované bifenylly (PCB), rtuť, styren, tetrachlorethylen, tetrachlormethan (TCM), toxafen, trichlorethylen a trichlormethan**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství látek v kg	Trend
1.	ROTEC - CZECH s.r.o.	ROTEC - CZECH s.r.o.	Chrastava	Lib	4148	↓
2.	TRESEBURG s.r.o.	TRESEBURG s.r.o.	Liberec	Lib	293	↓
3.	A.RAYMOND JABLONEC s.r.o.	A.RAYMOND JABLONEC s.r.o.	Jablonec nad Nisou	Lib	275	-
4.	DIAMO, státní podnik	DIAMO, s. p., o. z. TÚU Stráž pod Ralskem	Stráž pod Ralskem	Lib	11	-
5.	Johnson Controls Autobaterie spol. s r.o.	Autobaterie	Česká Lípa	Lib	7	↓

Tabulka 2 – rakovinotvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny (IARC) jako **karcinogenní (1)** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2012 (www.irz.cz). Do skupiny 1 náležejí následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství látek v kg	Trend
1.	A.RAYMOND JABLONEC s.r.o.	A.RAYMOND JABLONEC s.r.o.	Jablonec nad Nisou	Lib	275	-

Tabulka 3 – reprotoxické látky (bez oxidu uhelnatého)

Průmyslové provozy, které v roce 2012 vypustily nejvíce **reprotoxických** látek (poškozujících rozmnožování), **kromě oxidu uhelnatého**. Zařazení látek mezi **reprotoxické** vychází z hodnocení EPA státu Kalifornie¹ a z profilů látek uvedených na internetových stránkách Integrovaného registru znečišťování. Mezi reprotoxické jsme na základě zmíněných dokumentů zařadili následující látky: **1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), arsen, benzen, benzo(g,h,i)perylene, dichlordifenyltrichlor-ethan (DDT), di-(2-ethyl hexyl) ftalát (DEHP), diuron, ethylenoxid, fluoranthen, hexachlorbenzen (HCB), chlordecon, chrom, kadmium, mirex, nonylfenol a nonylfenoethoxyláty, organické sloučeniny cínu, oxid uhelnatý, pentachlorbenzen, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), polychlorované dioxiny + furany (PCDD/F), rtuť, simazin, toluen, toxafen, tributylcín a jeho sloučeniny, trifenylicín a sloučeniny a xyleny.**

¹ State of California EPA - Office of Environmental Health Hazard Assessment 2006: Safe Drinking Water and Toxic Enforcement Act of 1986 - Chemicals Known to the State to Cause Cancer or Reproductive Toxicity, 29.IX.06. Proposition 65. Available at: http://www.oehha.ca.gov/prop65/prop65_list/Newlist.html#list

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství látek v kg	Trend
1.	DIAMO, státní podnik	DIAMO, s. p., o. z. TÚU Stráž pod Ralskem	Stráž pod Ralskem	Lib	11	-

Tabulka 4 – mutagenní látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných jako **mutagenní** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2012 (www.irz.cz). Zařazení látek mezi mutagenní vychází z profilů látek uvedených na internetových stránkách IRZ. Do skupiny mutagenních látek patří tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **alachlor, anthracen, 1,2-dichlorethan, diuron, ethylenoxid, fenoly, formaldehyd, mirex, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), trifluralin, trichlorethylen a vinylchlorid.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství látek v kg	Trend
1.	A.RAYMOND JABLONEC s.r.o.	A.RAYMOND JABLONEC s.r.o.	Jablonec nad Nisou	Lib	275	-

Tabulka 5 – Endokrinní látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných jako **endokrinní** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2012 (www.irz.cz). Zařazení látek mezi endokrinní vychází z klasifikace látek v EU a USA. Do skupiny endokrinních látek patří tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **atrazin, chloralkany (C10-13), di-(2-ethyl hexyl) ftalát (DEHP), polychlorované bifenyly (PCB), polychlorované dioxiny + furany (PCDD/F), tetrachlorethylen (PER), trichlorbenzeny, styren.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství látek v kg	Trend
1.	ROTEC - CZECH s.r.o.	ROTEC - CZECH s.r.o.	Chrastava	Lib	4148	↓
2.	TRESEBURG s.r.o.	TRESEBURG s.r.o.	Liberec	Lib	293	↓

Tabulka 6 – plyny způsobující kyselá srážky

Tyto průmyslové provozy vypustily v roce 2012 nejvíce **plynů způsobujících kyselá srážky (amoniaku, oxidů dusíku, oxidů síry, fluorovodíku a chlorovodíku):**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství látek v kg	Trend
1.	PRECIOSA ORNELA, a.s.	závod Píchovice	Desná	Lib	103827	↓
2.	SZP Sychrov a.s.	SZP Sychrov a.s.	Čtverín	Lib	57249	↓
3.	FARMA SOLANY, s.r.o.	FARMA SOLANY - chov prasat Mimoň	Mimoň	Lib	54664	↑
4.	LIPRA PORK, a.s.	Štěpánovice	Rovensko pod Troskami	Lib	42384	↓
5.	ZEOS LOMNICE a.s.	Provoz Nová Ves na "B"	Nová Ves nad Popelkou	Lib	14405	↑

Tabulka 7 – látky poškozující ozónovou vrstvu

Pořadí provozoven podle množství látek v přepočtu na jejich potenciál přispívat k poškozování ozónové vrstvy Země v celkových únicích **do ovzduší** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2012 (www.irz.cz). Započteny jsou pouze **hydrochlorofluorouhlovodíky (HCFC)**, **chlorofluorouhlovodíky (CFC)** a **tetrachlormetan (TCM)**. Potenciál poškozování ozónové vrstvy je vztažen k účinkům CFC (tzv. tvrdé freony), jejichž potenciál je 1. Pro HCFC (tzv. měkké freony) používáme koeficient 0,062, pro TCM koeficient 1,1.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství látek v kg	Trend
1.	PRAKTIK system s.r.o.	PRAKTIK system s.r.o., provozovna Stráž	Stráž pod Ralskem	Lib	1,3	↓
2.	Telefónica Czech Republic, a.s.	Telefónica Czech Republic - SM8807	Jilemnice	Lib	0,1	-

Tabulka 8 – látky nebezpečné pro vodní organismy

Následující průmyslové provozy vypustily v roce 2012 do vody nejvíce **látek nebezpečných pro vodní organismy**. Látky byly vybrány podle R-vět. Současně byly vybrány pouze látky, pro které se nahlašují emise do vody.

(1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), arzen a sloučeniny, atrazin, bromované difenylétery (PBDE), DDT, diuron, endosulfan, endrin, heptachlor, hexachlorbenzen, chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, chlorfenvinfos, chlorpyrifos, chrom a sloučeniny, isodrin, isoproturon, kadmium a sloučeniny, kyanidy, lindan (γ-HCH), měď a sloučeniny, mirex, naftalen, nikl a sloučeniny, nonylfenol a nonylfenoethoxyláty, olovo a sloučeniny, pentachlorbenzen (PeCB), polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), rtuť a sloučeniny, simazin, sloučeniny organocínu, toxafen, tributylcín a sloučeniny, trifenylcín a sloučeniny, trifluralin a zinek a sloučeniny).

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství látek v kg	Trend
1.	DIAMO, státní podnik	DIAMO, s. p., o. z. TÚU Stráž pod Ralskem	Stráž pod Ralskem	Lib	151	↓
2.	Johnson Controls Autobaterie spol. s r.o.	Autobaterie	Česká Lípa	Lib	1	-

Tabulka 9 – perzistentní organické látky (POPs)

Následující průmyslové provozy v roce 2012 vypustily anebo předaly jinam nejvíce **POPs**, uvedených na **seznamech Stockholmské úmluvy a POPs protokolu ke Konvenci o dálkovém přenosu škodlivin v ovzduší**. Jedná se o **1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), aldrin, bromované difenylétery (PBDE), DDT, dieldrin, endosulfan, endrin, heptachlor, hexachlorbenzen (HCB), hexachlorbutadien (HCB), chlordan, chlordecon, lindan, mirex, organické sloučeniny cínu, pentachlorbenzen (PeCB), polyaromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB) a toxaxen** s výjimkou množství PCB a polybromovaných difenyléterů (PBDE) v odpadech, jež podle našeho odhadu nemusely vzniknout jako vedlejší produkt výroby v provozech. Pro dioxiny byla ještě sestavena zvláštní tabulka.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství látek v kg	Trend
1.	GESTA a.s. Rynoltice	Úpravna odpadů Hamr na Jezeře - Stará Lužice	Hamr na Jezeře	Lib	65	-

Tabulka 10 – rtuť a její sloučeniny

Tyto průmyslové provozy v roce 2012 vypustily v emisích **do ovzduší, vody a půdy** nejvíce **rtuti a jejích sloučenin**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství látek v kg	Trend
1.	DIAMO, státní podnik	DIAMO, s. p., o. z. TÚU Stráž pod Ralskem	Stráž pod Ralskem	Lib	11	-

Tabulka 11 – rtuť a její sloučeniny (v emisích a odpadech)

Průmyslové provozy, které v roce 2012 vypustily anebo v odpadech předaly nejvíce rtuti a jejích sloučenin:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství látek v kg	Trend
1.	TERMIZO a.s.	TERMIZO a.s.	Liberec	Lib	26	↓
2.	Marius Pedersen a.s.	Závod na zpracování odpadů Lomnice n. P. - Bryndov	Lomnice nad Popelkou	Lib	12	↑
3.	DIAMO, státní podnik	DIAMO, s. p., o. z. TÚU Stráž pod Ralskem	Stráž pod Ralskem	Lib	11	-
4.	GESTA a.s. Rynoltice	Úpravna odpadů Hamr na Jezeře - Stará Lužice	Hamr na Jezeře	Lib	9	↓

Tabulka 12 – styren

Pořadí provozoven podle množství styrenu v celkových únicích do ovzduší:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství látek v kg	Trend
1.	ROTEC - CZECH s.r.o.	ROTEC - CZECH s.r.o.	Chrastava	Lib	4148	↓
2.	TRESEBURG s.r.o.	TRESEBURG s.r.o.	Liberec	Lib	293	↓

Tabulka 13 - formaldehyd

Tyto průmyslové provozy v roce 2012 vypustily do ovzduší nejvíce formaldehydu:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství látek v kg	Trend
1.	A.RAYMOND JABLONEC s.r.o.	A.RAYMOND JABLONEC s.r.o.	Jablonec nad Nisou	Lib	275	-

Tabulka 14 – dioxiny

Tyto průmyslové provozy v roce 2012 vypustily do ovzduší nebo předali v odpadech a odpadních vodách nejvíce dioxinů:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Kraj	Množství látek v gramech TEQ	Trend
1.	TERMIZO a.s.	TERMIZO a.s.	Liberec	Lib	2,10	↑